

Döviz Kurları, Turizm Giderleri ve Yurtdışına Giden Vatandaş Sayıları Arasındaki İlişkiler: Granger Nedensellik Testi (Relationships Between Exchange Rates, Tourism Expenditures, And The Number of Citizens Traveling Abroad: Granger Causality Test)

* Elif BEZİRGAN ^a

^a Balıkesir University, Burhaniye Faculty of Applied Sciences, Department of Finance and Banking, Burhaniye/Türkiye

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 02.12.2023

Kabul Tarihi: 25.03.2024

Anahtar Kelimeler

Turizm giderleri

Döviz kuru

Granger Nedensellik Testi

Öz

Turizm gideri, ikamet ülkesi içi olup yurt dışına seyahat amaçlı giden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının tatil süresince gerçekleştirdikleri harcamaları ifade etmektedir. Yıllar içerisinde sürekli bir artış trendine sahip olan turizm gideri, turizm geliri kavramı kadar önem arz eden bir unsurdur. Net turizm gelirinin hesaplanmasında periyot içerisinde elde edilen turizm gelirinden turizm giderinin çıkarılması ile net turizm geliri ortaya çıkmaktadır. Genellikle akademik çalışmalar turizm geliri üzerine odaklanmış durumdadır. Ancak ülkenin elde ettiği turizm geliri kadar turizm gideri de araştırılması gereken bir konudur. Bu amaçla bu çalışmada turizm gideri konusu ele alınmış, döviz kurları ile turizm gideri arasında nedensellik ilişkisi araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak, verilerin durağanlığını değerlendirmek amacıyla ADF birim kök testi uygulanmış ve ardından bir VAR modeli oluşturularak Granger nedensellik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda, turizm giderleri ile döviz kurları (EURO ve USD) arasında, döviz kurları ile de turizm giderleri arasında Granger nedensellik ilişkisi tespit edilememiştir. Başka bir ifade ile ‘döviz kurlarında meydana gelen değişim, yurt dışına çıkan vatandaşların yapmış olduğu harcamaların nedeni değildir’ sonucuna ulaşılmaktadır. Aynı şekilde araştırma sonuçları, turizm giderlerinden döviz kurlarına olan bir nedensellik olmadığını da göstermektedir. Bununla birlikte, USD ile toplam çıkış yapan vatandaş sayısı arasında karşılıklı olarak bir nedensellik ilişkisi tespit edilememişken, EURO para birimi ile yurtdışına çıkış yapan vatandaş sayısı arasında karşılıklı bir Granger nedensellik ilişkisi saptanmıştır.

Keywords

Tourism expenses

Exchange rate

Granger Causality Test

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

Abstract

Tourism expenditure refers to the expenses incurred by Turkish Republic citizens residing within the country but traveling abroad for tourism purposes during their vacation. With a continuously increasing trend over the years, tourism expenditure is as crucial as the concept of tourism revenue. Calculating net tourism revenue involves subtracting tourism expenditure from the tourism revenue generated during a specific period. Academic studies generally focus on tourism revenue, but investigating tourism expenditure is equally important. To this end, this study addresses the topic of tourism expenditure and explores the causality relationship between exchange rates and tourism expenditure. In pursuit of this objective, the stationarity of the data is tested using the Augmented Dickey-Fuller (ADF) unit root test. Subsequently, a Vector Autoregressive (VAR) model is constructed, and Granger causality analysis is conducted. The results of the study indicate that there is no Granger causality relationship between tourism expenditures and exchange rates (EURO and USD), as well as between exchange rates and tourism expenditures. In other words, the changes in exchange rates are not the cause of the expenditures made by citizens traveling abroad. Similarly, the research results also demonstrate that there is no causality from tourism expenditures to exchange rates. However, while no mutual causality relationship is found between USD and the total number of citizens departing the country, a mutual causality relationship is identified between the Euro currency and the number of citizens traveling abroad.

* Sorumlu Yazar

E-posta: elifbezirgan@hotmail.com (E. Bezirgan)

DOI: 10.21325/jotags.2024.1393